

НОВИ ДНИ

Седмичникът за култура, стопанство и обществен живот.

Старият свят умира.

II.

Въ брой 6 на „Нови дни“ ние предадохме мнението на видния английски държавник, шеф на управляващата либерална партия за съдбата на днешния свят. Сега ще цитираме мнението на директора на Американския колеж Флойдъ Х. Блякъ, поместено във в. „Мир“.

Днес учените техници отбелязват два вида факти от голямо значение първата група се отнася до напредък на техниката, а втората — до социалните промени, които неизбежно следват от нейното развитие.

До 1918 год. работниците, измъстени от машинизма можаха да намърят работа в друга индустрия. След 1918 г. обаче, числото на безработните расте много бърже и много от тях останаха без работа.

Днес техниката е стигнала фантастични размъри на развитие. Измъстена е машина за електрически ламби, която произвежда 500,000 ламби на ден. Тя работи автоматически. Машина за правене цигари произвежда от 2-3,000 цигари в минута. Строи се фабрика за изкуствена коприна, която ще работи 24 часа на ден и ще се управлява само от един работник. Тухлит се правят също автоматически; сто души могат да приготвят тухли за нуждите на цял свят.

При тези грамадни успеси на техниката, достатъчно е 1 работник да работи 20 ч. седмично, за да се задоволят нуждите на С. Щати. И ако производството се нареди и разпредели тъй, че нуждите на всички хора да бъдат задоволени, тогава дългогодишният копнеж на хората, да няма бедни и богати и всички да има свободно време, ще стане действителност.

Коемо до вчера бв утопия, сѣга може да стане действителност.

Но прогресът на техниката има и тъмна страна. При изобилие на артикули има гладни

и безработни. Много фабрики съ автоматични машини стоят без работа въ по-големата част от времето си.

Де е причината на това страшно положение?

Основната причина се крие въ липсата на средства да се контролира разпредѣлението на производството.

Сегашната икономическа система, основана върху личната пѣчалба, не позволява по-добро разпредѣление. Затова техниците поддържат единъ общ контролъ върху производството и разпредѣлението на всичките продукти въ цялата страна.

За да се постигне това, сегашната парична система и личната пѣчалба трѣбва да се премахнатъ.

Естествено, това би причинило много важни социални промени. Туй би значило падането на сегашната капиталистическа класа, въ чийто ръце се намира индустрията.

Имайки предвид общото добро на цялото население, налага се едно коренно преобразование на индустрията, чрез което да се даде възможност на всички да работят, макаръ и по малко часове, но при по-добри условия на живот. Въ противен случай има опасност за една хроническа безработица, водеща следъ себе си всички злини.

Ако безработицата се увеличи значително, резултатътъ ще бъде революция и опустошение.

Така пишатъ честните учени и техници изъ сръдната на днешния свят, които виждатъ неговия обективен ходъ и развитие.

Дошло е време, когато всички честенъ гражданинъ и у насъ, безъ всякакви партийни и обществени предразсъждения, да си отговори ясно и категорично на голѣмите обществени и стопански въпроси, които обективното обществено развитие представя на разрешение и вземе съответна позиция.

А. Б. к.

Занаятчийско събрание.

На 14 т. м. 2 ч. следъ обѣдъ въ занаятчийския клубъ се състоя занаятчийско събрание, на което говори членъ отъ Ц. К. на зан. съюзъ г. П. Пантевъ, общаръ отъ Варна. Клубътъ бѣ препълненъ исклучително отъ занаятчи, които съ жадностъ слушаха правдивите думи на техния другаръ, който описвайки тежкото имъ положение, описваше и своето собствено.

г. Пантевъ отначало даде отчетъ за състоянието на организацията. Въ България занаятчи има 113000 души въ частните работилници, и 47000 въ обществените — всичко 160,000 души. Отъ тяхъ организирани въ сдружения 45,000, а отчетени до сега 11,000 души. В. „Зан. дума“ се печата въ 7,000 броя. Постъпленията въ касата сж надъ 1,000,000 лева.

Апелира за още по-голяма

стегнатостъ и размахъ на организацията, за да се бори достойно за постигане лозунгите на организацията, които за момента сж:

Закона за подпомагане и настрѣжение на занаятите, който още не е внесенъ въ камарата.

Закона за общ. осигуровки, който трѣбва да бъде измѣненъ и облекченъ въ полза на занаятчиите, споредъ риска на злополуките.

Неприемане частни поръчки въ държавните работилници и затворите.

Борба противъ гумената индустрия, която убива 4 най-жизнеспособни занаяти.

Борба противъ патентната система, която при днешните условия е разносилна съ закриването на болшинството зан. работилници.

г. Пантевъ заяви, че временно се преустановява борбата

за зан. банка, понеже се учредява зан. отдѣлъ при Б. Ц. К. Б., където се открива специаленъ фондъ за кредитиране на занаятчиите отъ 200,000 лева.

Накрая г. П. апелира за организация, просвѣта и борба — единствени сръдства, които ще облекчатъ тежкото положение на нашия занаятчия.

Следъ запитванията по повдигнатите въпроси отъ П. Янкиева, Анг. х. Василевъ и Ст. Абджиева и обясненията, които даде г. П., председателятъ г. Обрешко Славовъ съ кратка и енергична речъ закри събранието.

Жеко Дончевъ.

Годишно събрание на земедел. околийски дружби.

На 19 т. м. 10 ч. пр. обѣдъ се състоя годишното събрание на земеделския дружби „Врабча“ 1 въ околията ни.

Даде се отчетъ за изтеклата година отъ секретаря на скол. нство К. Великовъ отъ с. Е. Левски.

Въ финансово положение отчетъ даде пр-ля на К. Комисия Т. Хаджийски отъ с. Геренъ. Констатира успѣхъ въ финансово отношение, какъвто не се е забелязвалъ до сега.

Отчетъ даде и членъ на върховния съюзъ съветъ Дим. Стоевъ отъ с. Александрово.

При дебатите се очертахъ двѣте течения, които се борятъ въ съюза: официалното и опозиционното. Първото се застъпваше отъ г. г. В. Н. Стояновъ, Д. Стоевъ, Д. Крайчевъ, Рашковъ, а второто отъ г. г. Авр. Аврамовъ и Н. Атанасовъ.

Главния споръ бѣше около въпроса за емигрантите.

Официалното гледище схваща, че емигрантите трѣбва да се наредятъ въ съюза като редници и по реда си въ съюза съ дейността си да се издигнатъ и заематъ мѣстата въ съюза, които заслужаватъ. Мѣсто за разколъ и голѣмство въ съюза нѣма.

Критиката на опозиционното гледище бѣ колеблива, несигурна и некатегорична. Отнасяше се до дребни и безъ принципно значение въпроси.

Отчетите бѣха приети и одобрени съ абсолютно мнозинство.

Следъ избора за ново околийско настоятелство, спечели листата на официалното течение съ абсолютно болшинство. Новото нство има следния съставъ: Ив. Статевъ — с. Кайкаларъ Вичо Ивановъ — с. Вардунъ, Голю Великовъ — с. В. Левски, Ибр. Ибрямовъ — с. Чаушевъ, Йорданъ Калчевъ — с. Джумия, Обр. Къневъ — с. Чикендиъ, Дим. Костадиновъ — с. Салтъкаръ, съ 147 гласа противъ, 16 гласа за листата на Авр. Аврамовъ и Н. Атанасовъ.

Следъ избора на настоятелството станяха оживени разисквания по актуелни стопански въпроси, по които се взе резолюция, която ще помѣстимъ въ следния брой. Въ разискванията взехъ участие: В. Н. Спанчевъ, Д. Крайчевъ, Дим.

Редакторъ:
Антонъ Христовъ

Излиза ПЕТЪКЪ.

Годишенъ абонаментъ 50 лв.

Броя 1 левъ

Публикации: по споразумение.

Редакция-администрация:
Книжарница „ИСКРА“
Ески-Джумая.

Стсевъ, Авр. Аврамовъ и др. Следъ това председателятъ П. Георгиевъ закри събранието при повишенъ ентузиазъмъ и добри впечатления за делегатите.

Социалните мѣроприятия на М-ръ Д. Гичевъ.

М-ръ Гичевъ прави решителни стѣпки въ областта на социалното законодателство. Публикуванъ е вече правилникътъ за работното време въ разните търговски магазини, занаятчийски работилници и кантори, споредъ които тѣ се задължително затварятъ по обѣдъ, за да могатъ работниците въ тяхъ да си отидатъ и обѣдватъ при семействата си и си починатъ до 2 часа.

Готовъ е законопроектътъ за наемите, споредъ който намаляватъ се наемите съ 25% въ всички търговски, занаятчийски помѣщения и кантори, като се взематъ за база наемите отъ 1929 година.

Също се готви законопроектъ противъ паразитната индустрия. Ще се настрѣчава индустрията, която преработва суровите земеделски произведения и ангажира голѣми маси работници.

Предвиждатъ се промѣни и въ закона за картелите.

Същиятъ министъръ е внесълъ въ Н. Събрание и закона за занаятите, който отъ години се търкала изъ канцелариите.

А. Б. к.

Изъ печата.

Въ в. „Лит. гласъ“ проф. Д-ръ Асенъ Златаровъ пише:

„На мѣста е да се образуватъ „фронтове на държавата“. И естествено, щомъ има такъвъ фронтъ, ще има и „рушители на държавата“, които се поставятъ подъ знака на подозрението, преследването и . . . унищожението.

Но всички идеологии си иматъ паразити. Тѣ използватъ за своите користи всяко обществено движение, всяка примамлива идея и тѣ имъ служатъ за параванъ, задъ който разиграватъ комедията на безграничния доли инстинкти: користъ, властолюбие, жестокостъ, карьеризмъ и хулиганство.

Кои сж рушители на държавата? Тия ли, които съ болка обглеждатъ страшношо осиромашаване на народа и биятъ тревога за селвене и святъ? Тия ли, които бунтуватъ опощялото партизанствование и издигатъ гласъ срещу срамната търговия съ „партийни“ ценъ? Тия ли, които проповѣдватъ, че миръ, трезвеностъ, изпълнение на обществения дългъ, на служба сж първите условия за спирание процеса на разложение у насъ и псмане пътя за възходъ?

Наистина, нуженъ е фронтъ, но фронтъ на чисти ръце и честна мисль за безкористна общ. служба.

В. „Знаме“ брой 36 пише: Които иматъ, трѣбва да по-

Седмиченъ бележникъ.

ЧИТАЛИЩНО СЪБРАНИЕ

На 15 и 16 т. м. 6 ч. вечерта въ читалището държа две сазки писателъ есперантистъ г. П. Т. Пампоровъ на теми:

1. Въ Швейцария, Франция, Англия, Германия, Рига и Финландия — съ есперанто.

2. Къмъ възраждане, социална правда и миръ.

Като есперантистъ и въздържателъ г. Пампоровъ се е движилъ въ тѣзи сръди и ни даде интересни сведения за тяхъ. Той не говори за общ. политически движения въ посѣтените страни, понеже не сж предметъ на сказките му, но затова въ първата си сказка говори за всички нови обществени прояви въ тѣзи страни, които откриватъ новъ пътъ на човѣчеството въ духа на истинското християнско учение.

Въ Франция той е участвувалъ въ организацията международна доброволческа помощ — организация въ която сж участвували стоици нѣмци, англичани, белгийци и др. и сж работили съ месеци безплатно за възстановяване разрушените отъ наводнението мѣста въ Южна Франция.

Друга такава организация, въ основата на която стояли принципите на истинското христово учение за миръ и любовъ между хората, въ Англия той посочи на Съюза на приятелите — квакерите; въ Германия — организацията новъ духъ, а въ Балтийските държави и Финландия посочи на въздържателното и есперантско движение, което е много напреднало и дава тонъ на обществения животъ, както и на клоновете на културните организации, поменати въ другите страни, които и тукъ сжщо сж развити и влияватъ жива струя въ общ. и културенъ животъ.

Въ втората си сказка г. Пампоровъ се спрѣ най-първо върху възраждането на личността. Потрѣбна е нова личностъ въ духа на Христа, за да се стигне до по-висша степенъ на общ. правда. Днесъ народътъ изнемогва въ страшна неправда и нищета, защото държавата и църквата сж се отдаленили отъ истинското Христово учение, което иска миръ, любовъ и правда, а не неравенство, престѣпления и войни. Възраждането на личността ще донесе и по-висша правда въ общ. животъ.

Сказките на г. Пампоровъ, макаръ и слабо посѣтени, бѣха изслушани съ интересъ отъ присъстващите.

X.

несатъ по-големи жертви въ името на обществената солидарностъ, защото въ нещастенъ случай на социални смутове тѣхното положение би се изравнило съ положението на ония, които нѣма какво да загубятъ.

ХРОНИКА

Наблюдателятъ на мѣстния ни общественъ животъ съ радостъ констатира появяването на пжтечки отъ сгурия по разните улици, които водятъ отъ краищата къмъ центъра. За населението това е цяла благодатъ. Този фактъ говори, макаръ и минимално, за обществено строителство на хората отъ постоянното присъствие отъ общината и едно желание за обществена служба, макаръ и при най-оскъдни общински сръдства.

Преди нѣколко месеци сжщото постоянно присъствие бѣ издало една наредба, споредъ която дървата се продаваха на опредѣлени площи въ краищата на града, като центърътъ на града бѣ оставенъ за всички други продавачи. Това бѣ една мѣрка разумна отъ хигиенична и обществена точка зрѣние. Не мина, обаче, много време и тази хубава мѣрка бѣ отменена. И сега, петкъкъ, центърътъ на града се задрѣства до неузнаваемостъ, пречи се на движението и често сме свидетели на неприятни сцени. А за хигиена и благоустройство да не говоримъ.

Време е вече смѣло да се върви напредъ. Стига сме плъсали данъци на обществени предразсъждения и груби лични интереси.

Отъ 23 — 26 т. м. въ кино „Ив. Жеков“ почва да се прожектира знаменития съ свѣтовна известност руски държавен филм „Путевка жизни“ — „ПЪТНИЯТЪ ЛИСТЪ ЗА ЖИВОТА“.

„Пътният лист за живота“ е шедевара на филмовото художествено изкуство и трѣбва да се види отъ всѣки, който търси истинска духовна наслада.

Той е величественъ химнъ на труда и на педагогическото художествено творчество и трѣбва да се види отъ всѣки младежъ, ученикъ и учителъ.

Всѣки истински родителъ отъ града и околията трѣбва да даде възможностъ на децата си да видятъ великото възпитателно значение на най-мощния двигателъ на човѣшкото развитие — труда.

Пътният лист за живота е величественъ апофеозъ на повисша социална и педагогическа култура, на по-голъма човѣщина и обществена правда.

На 19 т. м. г. д-ръ Сапунджиевъ е говорилъ предъ родителитъ на децата отъ училище „Неофитъ Рилски“ за причинитъ, предпазването и лѣкуването на болеститъ „Грипъ“ и „Скарлатина“. Родителитъ сж останали извънредно доволни отъ добрата беседа.

Родителско-учителския комитетъ при сжщото у-ще презъ годината ще устрои редица беседи.

Драматичния театъръ на Г. П. Донева, който гостува въ града на миналата седмица, изнесе при слабо посещение пиесата „Крадецътъ“.

Юнашката вечеринка, на 18 т. м. биде добре посетена и игритъ на децата много добре изнесени.

В. „Нови дни“ ратува за по-висша обществена и морална култура, за по-голъма социална правда и човѣщина въ общественния животъ; той е защитникъ на униженитъ и оскъбенитъ, които сжщо иматъ легитимно право да искатъ повече слънчева свѣтлина и топлина.

Всѣки, който съчувствува на каузата му да го подкрепи като го разпространява и участвува въ списването му.

В. „Нови дни“ е членъ на съюза на журналиститъ и печата всѣкакви държавни, общински и пр. обявления.

Предполага се, че цената на захарта ще се повиши съ 4 лв. килограма.

Раздаденъ е отчета на популярната банка за изтеклата 1932 година. Въпрѣки неблагоприятното и тежко стопанско положение, което неминуемо се отразява на културно-стопанскитъ институти — банката твърдо стои на поста си — вѣренъ стражъ на стопанскитъ и културни интереси на членоветъ си.

Презъ изтеклата година банката приключва съ 1300 членове, 25,119 операции, 3,264,100 лв. капиталъ, 1,414,454 лева фондове, 17,962,781 лв. влогове, 14,775,006 лв. пасивменти, 239,706 лв. печалба, 224,138,813 лв. оборотъ.

Поти въ всички тѣзи пера има увеличение съ изключение на печалбата, която е намалена въ сравнение съ 1931 година. Но затова пъкъ сж увеличени фондоветъ отъ 1,072,260 презъ 1931 год. на 1,414,454 за 1932 год.

Днесъ, въ това време на стопанска стагнация и криза, когато всички банки спиратъ и ограничаватъ дейността си, популярната банка е единствени стопански институтъ,

който продължава да обслужва интереситъ на членоветъ си.

Затова всѣки съзнателенъ кооператоръ не трѣбва ни минутата да забравя задълженията си къмъ нея.

На 19 т. м. въ 9½ ч. преди обѣдъ мина презъ града ни г. Христо Стояновъ на пътъ за Шуменъ, дето държа политическа речъ.

На гарата бѣ посрещнатъ отъ около 100—120 души съмишленици на чело съ Н. Атанасовъ и Авр. Аврамовъ.

На приветствената речъ на Н. Атанасовъ отговори Хр. Ст. съ кратка речъ, въ която каза, че следъ 9 юний въ съюза има нѣщо гнило, за изкореняването на което ще

трѣбва да се борятъ всички истински земеделци.

Следъ това г. Т. Н. Атанасовъ отъ името на младежкия съюзъ му поднесе букетъ.

Общогражданскиятъ противовиненъ комитетъ въ София, състоящъ се отъ представители на различни културни организации, професори и общественици е устроилъ публично протестно събрание на 12 т. м. Взелъ е енергична протестна резолюция противъ пропагандата на виното и насърдаването й отъ Министерството на земледелието.

Сжщиятъ комитетъ е поканилъ на публиченъ наученъ диспутъ винения комитетъ, обаче последниятъ е отказалъ.

Д-ръ Стайчо Сапунджиевъ

се завърна и приема болни дома си

гр. Е.-Джумая, ул. Хр. Ботевъ № 47. Телеф. № 59.

ОБЯВЛЕНИЕ

ТЪРСИ се ДОЙКА за 20 дневно ДЕТЕ

Споразумение домъ Стифания Титкова.

Сждия-изпълнителъ Шуменски Окръженъ сждъ III участъкъ

Обявление № 1085/932 г.

Подписаниятъ Богданъ Ганчевъ, сждия-изпълнителъ при Шуменски окр. сждъ на III участъкъ, обявявамъ на интересующитъ се, че следъ 15 дни отъ еднократното му публикуване настоящето въ в-къ „Нови дни“ ще почне и трге до съответствующото число на следующия месецъ отъ датата на публикуването въ канцеларията ми въ гр. Ески-Джумая, продаванъ на следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на покойния Мехмедъ Дели Ибишевъ б. ж. на гр. Ески-Джумая въ полза на наследниците му, а именно: къща (сега съборена) и дворно мѣсто отъ около 468 кв. м., находяще се въ гр. Ески-Джумая, махала х. Юсеинъ, при съседи: Хасанъ Керимовъ, пътъ, Сали х. Алиевъ, Ибрамъ Калейджиевъ, Исупъ Суванимезовъ и наследниците на Юрюклерли Узунъ Имамъ, оценена първоначално 13500 лв.

Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никогс. Ще се продава на цѣло. Желаящитъ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присъственъ день и часъ, за да прегледитъ книгата и да наддаватъ.

гр. Е.-Джумая, 15 II 1933 год.

Сждия-изпълнителъ: Б. Ганчевъ.

Обявление

На десетия день следъ публикуване настоящето въ в. Нови Дни брой 9-й селския комитетъ въ с. Надарево, Е.-Джумайско ще продава въ с. Надарево чрезъ публиченъ търгъ съ явна конкуренция 100 куб. м. сурови джбови дърва за горене нарѣзани и наредени на кубици.

Първоначална оценка на предприятието е 50 лева куб. метъръ.

Залогъ за правоучастие въ търга се иска 10% отъ първоначалната цена въ пари или банково удостоверение.

Допущатъ се да взематъ участие въ търга ония конкуренти, които внесатъ искания залогъ.

Предприемача е длъженъ да внесе наддадената стойностъ на дървата веднага следъ възлагане на търга съ тържната комисиия и да вдигне дървата когато пожелае.

Комитета си запазва правото да утвърди или не продажбата.

с. Надарево, 15, II 1933 г.

Илия Дончевъ
Петко Станковъ
Димитъръ Петрофъ

ВАЖНО за ПЧЕЛАРИ!

Въ работилницата ни се изработватъ истински дадамъ блатови дадамъ рушови саѣтли руски

КОШЕРИ

Нагодени за нашитъ условия и МНОГО ЕВТЕНИ!

Машинна работилница **СТ. АГОВЪ & С-и Е.-Джумая.**
до сладкарница **Теменуга.**

Ал. Богдановъ

Тр. Е. Джумая

Разполага съ най-модерни
МАРТЕНИЦИ.

ЧАСОВНИКАРСКОТО АТЕЛИЕ на ЛАЗАРЪ ДАВИДОВЪ

разполага на складъ съ всички системи часовници

Поправя на най-износни цени и прибавя всички части на часовници.

— Работа бърза и гарантирана за 1 година. —

Ателието се намира срещу **Ник. Недѣлчевъ.**

КНИГОВЕЗНИЦА Жеко Христакевъ Е.-Джумая (до общ. управление) ИЗРАБОТВА разни видове ПОДВЪРЗИИ

на читалищни, училищни, църковни и частни библиотеки

— Цени намалени —

Годишна Равносмѣтка

За положението на смѣткитъ на 31. XII 1932 година

НАИМЕНОВАНИЕ НА СМѢТКИТЪ	ОБОРОТИ		ОСТАТЪЦИ	
	Да дава	Да взема	Активъ	Пасивъ
Каса	1006959	1006434	531	
Заеми	1221870	533524	688346	
Движими и недвижими имоти	458628	21567	437061	
Общи доставки (стоки)	510048	450821	59227	
Дебитори (длъжници)	365905	221186	144719	
Дѣлове въ съюзи и централи.	20000		20000	
Дѣловъ капиталъ	4600	211800		207200
Членски вноски	6926	20231		13305
Резервенъ фондъ		23641		23641
Фондъ общополез. начинания		16991		16991
Разни фондове		53367		53367
Срочни влогове	6147	8884		2737
Безсрочни влогове	72047	282258		210211
Кредитори	85028	35110		50082
Бѣлг. з. банка	2000	774350		772350
(печалби и загуби)	185151	185151		
Всичко.	3945319	3945319	1349884	1349884

Ведомость

за печалбитъ и загубитъ къмъ 31 декемврий 1932 год.

ЗАГУБИ	СУМА	ПЕЧАЛБИ	СУМА
Наименование на разходите		Наименование на приходитъ	
Лихви на влоговетъ	11686	Лихви и гл. отъ заемитъ	107209
Лихв на кред. смѣтки	71354	Лихви отъ дебит. сѣки	20314
Сѣбрани лих. по заемъ		Такси	3643
за следната година	10379	Печ. отъ кооп. Триоръ	994
Заплати на персонала	30300	„ „ тракт. оране	612
(елегатски)	40	„ „ об. обр. на земя	6369
Канц. отопл. и освѣтлен.	3315	Печ. отъ общи дсст.	
Пог. на върш. и трактора	21259	(стоки)	45178
Загуби отъ стоки	3844	Разни	832
Загуба отъ вършачката	1000		
Разни	26409		
Чиста печалба отъ 5565			
лв. се разпр. така:			
За див. на дѣловетъ 3%	5565		
Всичко	185151	Всичко	185151

Село Кубадънъ, околия Е.-Джумайска

Председателъ: Хар. И. Палиевъ

Касиеръ-Дѣловодителъ: П. Мицковъ

Шуменъ. Печатници, „Спасъ Поповъ“, 20 — 1933.